

7. Iacov și familia sa

(Geneza 27-34)

Dumnezeu S-a descoperit ca Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov. Putem să înțelegem că Dumnezeu Se numește Dumnezeul lui Avraam. Acesta a mers în credință pe calea sa cu Dumnezeu, iar Dumnezeu l-a numit prietenul Său, căruia i-a făcut cunoscut planurile Sale. Și expresia „Dumnezeul lui Isaac“ ni se pare potrivită. Dar faptul că Dumnezeu nu Se rușinează să fie numit și Dumnezeul lui Iacov, este uimitor. În aceasta vedem harul Său nemărginit. Ne amintim cu plăcere că și noi posedăm în viața noastră pe Dumnezeul lui Iacov ca și ajutorul nostru.

Prima faptă a lui Iacov, despre care citim în Geneza 27.1-29, este înșelarea tatălui său aproape orb. Ultima sa faptă a fost binecuvântarea în credință a fiilor săi (Geneza 49, a se vedea și Evrei 11.21). Între aceste două fapte se află istoria vieții sale lungi și a familiei sale, o istorie a căderii și a ridicării.

În aceste experiențe vedem cât de adevărate sunt cuvintele din Psalmul 99.8: „Ai fost pentru ei un Dumnezeu iertător și răzbunător al faptelor lor.“ Aceasta este o învățătură importantă pentru noi și pentru familiile noastre. Dacă ne mărturisim păcatele, putem conta pe iertarea plină de îndurare a lui Dumnezeu. Dar în dreptatea Sa, El ne face să simțim în căile Sale de conducere aici pe pământ urmările păcatelor noastre.

Faptul că Iacov a plecat de acasă, a fost urmarea unui complot înșelător. Totuși, Dumnezeu i s-a arătat în vis în Betel și i-a dat promisiuni bogate. Iacov a făcut juruința să aducă acolo jertfă Domnului când se va întoarce.

În capitolul 29 citim cum înșelătorul Iacov a fost înșelat la rândul său de unchiul său Laban. Acesta i-a promis-o pe Rahela, pentru care Iacov a trebuit să-i slujească lui Laban șapte ani. Când s-a încheiat această perioadă, Laban i-a dat-o pe Lea. El a primit-o și pe Rahela, pe care o iubea, dar a trebuit să muncească pentru ea încă șapte ani. Ce realitate tragică: două surori au trebuit să trăiască cu unul și același soț! Citim apoi ce discordie a fost în casa sa! Mai târziu, când în Israel poligamia a fost tolerată, o astfel de căsătorie era totuși interzisă (Levitic 18.18). Cele două soții, în gelozia lor, i-au impus soțului încă două roabe. Astfel, Iacov a avut doisprezece fii și o fiică, Dina.

Deși trecuseră mulți ani, Iacov se teme de o întâlnire cu Esau. Se arată din nou ca un făuritor de planuri viclene, pentru ca întâlnirea să se desfășoare bine. Când a rămas noaptea singur lângă apă, Dumnezeu i s-a arătat purtându-Se cu asprime cu cel viclean (a se vedea Psalm 18.26).

Dumnezeu i s-a descoperit într-un înger. În alte locuri din Vechiul Testament se vorbește despre îngerul Domnului. Probabil, Iacov și-a dat seama numai în timpul luptei cu ce împotrivor avea de-a face. Aici, înșelătorul Iacov a fost zdrobit. Profetul Osea spunea mai târziu: „S-a luptat cu Îngerul și a învins; a plâns și i-a făcut cerere“ (12.4). Apoi Iacov s-a putut ruga: „Nu te voi lăsa să te duci, decât dacă mă vei binecuvânta.“ Rugăciunea sa a fost ascultată, și Dumnezeu i-a schimbat numele Iacov (cel care ține călcâiul, înșelătorul) în numele Israel (luptător al lui Dumnezeu) (Geneza 32.22-32). Ferice de orice creștin care a găsit, prin harul lui Dumnezeu, Penielul său!

Mai înainte, în capitolul 30 ni se relatează tot felul de evenimente din familia lui Iacov și cum unchiul său Laban și Iacov s-au înșelat reciproc. Când și fiii lui Laban au luat o poziție dușmănoasă față de Iacov, Domnul i-a poruncit să se întoarcă în țara sa.

Prin fuga sa înșelătoare, când Rahela a furat terafimii tatălui său, și-a atras asupra sa furia lui Laban. Acesta l-a urmărit, și după ce și-au făcut reciproc reproșuri, au făcut un legământ (capitolul 31). În capitolul 33 ni se descrie împăcarea superficială cu Esau și călătoria sa mai departe prin Sucot spre Sihem.

În capitolul 34 citim cum fiica lui Iacov, Dina, a fost violată pe câmpia lui Sihem, la care frații ei Simeon și Levi au răspuns cu răzbunare într-un mod înșelător și nestăpânit. Iacov a condamnat acest comportament al fiilor săi și a revenit la acesta în cuvinte clare în rostirea binecuvântării profetice din capitolul 49.

În capitolul 35 citim cum Dumnezeu i-a poruncit să părăsească ținutul și să se așeze la Betel. Cu mulți ani înainte, când fugea de fratele său Esau, Dumnezeu i se arătase acolo în vis. El dăduse acestui loc numele Betel (Casa lui Dumnezeu) și spusese: „Cât de înfricoșător este locul acesta!“ Între timp, Dumnezeu împlinise toate promisiunile Sale și îl adusese cu bine pe Iacov din nou în țara sa. Dar până atunci încă nu ajunsese să-și împlinească juruița sa față de Dumnezeu. Acum, Dumnezeu însuși trebuia să-i amintească de aceasta. El trebuia să-i zidească acolo lui Dumnezeu un altar. Putem înțelege teama lui Iacov de a se întoarce în acest loc înfricoșător. Starea morală rea a familiei sale îl reținea.

Înainte de a porni într-acolo a dat casei sale și tuturor care locuiau în ea porunca de a îndepărta tot ce avea a face cu închinarea la idoli. Nu citim că Dumnezeu i-a poruncit acest lucru. Se pare că Iacov a înțeles bine că în Casa lui Dumnezeu trebuie să domnească sfințenia. Iacov a fost ascultat și el a îngropat toate acele obiecte sub terebinții din Sihem. Ceva asemănător citim în Faptele Apostolilor 19.19. Închinătorii la idoli, care s-au întors la Dumnezeu, dar care s-au ocupat înainte de vrăjitorii, au strâns cărțile lor și le-au ars în fața tuturor. Aceasta a fost și mai radical decât la Iacov. El a dat posibilitatea ca mai târziu acele lucruri să fie dezgropate. Vrăjitorii au adus o jertfă financiară în valoare de cincizeci de mii de arginți. Nu ar fi fost mai bine să-și vândă cărțile și să întrebuițeze cu folos venitul? Cine pune astfel de întrebări nu înțelege ce este răul despre care se vorbește aici. Cei care aveau de-a face cu magia neagră, știau.

Să nu gândim că astfel de practici țin de trecut. În Africa am văzut mult din această putere a vrăjitoriei. Acolo unde oamenii se îndreaptă spre creștinism, aceste forțe sunt împinse înapoi. Dar trebuie să fie o întoarcere sinceră de la idoli la Dumnezeu. Domnul Isus spunea în acest sens: „Iar când duhul necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă, și nu găsește. Atunci spune: «Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit»; și, venind, o găsește neocupată, măturată și împodobită. Atunci merge și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrând, locuiesc acolo; și starea din urmă a acelui om devine mai rea decât cea dintâi. Astfel va fi și cu generația aceasta rea“ (Matei 12.43-45).

Așa este și în lumea noastră europeană, nu numai în Africa. Există mai mult de 10 milioane de oameni, care s-au lăsat pradă spiritismului. Misticismul și ocultismul oriental pătrund tot mai mult în mod îngrozitor. Din această sursă tulbure vine folosirea drogurilor, citirea horoscopului, yoga etc. Este duhul care lucrează în fiii neascultării, iar acest duh va câștiga tot mai mult putere de ispitire.

Indic spre televizor care prezintă tineretului tot felul de forme de acte de violență. Citez un colaborator al unui cunoscut ziar neutru: „Televizorul, odinioară mijlocul de comunicare în care preoții țineau discursuri de reculegere, a degenerat într-o scenă pe care ura, răutatea și omorul sunt elogiuate ca cele mai îndrăgite plăceri ale poporului.“ Părinții sunt vinovați dacă își expun copiii acestor influențe.

Toate aceste lucruri fac imposibilă păstrarea unei atmosfere creștine. Dar noi totuși putem să o promovăm într-un mod pozitiv cântând împreună atât la instrumente muzicale, cât și cu gura. În Biblie suntem îndemnați să ne îndemnăm cu psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești. Întemnițatii din Filipi au ascultat atât de captivați cântecele lui Pavel și Sila, încât n-au fugit, când s-au deschis ușile. Împăratul Saul se liniștea prin muzica lui David, iar profetul Elisei a fost îndemnat spre slujbă prin cântecul pe harfă. Și noi putem afla în familiile noastre cât de prețioasă este muzica și cântecul. Îmi aduc aminte că am cunoscut odată pe cineva, care a spus: „Deci sunteți tatăl acelei familii mari în care se cântă atât de mult? Când îi vizităm pe vecinii dumneavoastră, stăm în grădină și vă ascultăm cu plăcere.“ Acum, când această familie a revenit la unitatea de doi de la început, atât noi, cât și copiii noștri ne gândim cu bucurie la acel timp.

Să rămânem încă puțin la ultimii ani de viață ai lui Iacov, pe care i-a petrecut în Egipt. Evreii credincioși erau îndemnați în epistola adresată lor să se gândească la conducătorii lor. Ei trebuiau să privească la sfârșitul umblării lor și să imite credința lor. Sfârșitul călătoriei vieții lui Iacov a fost bun și spre slava lui Dumnezeu. Disciplinările lui Dumnezeu, necesare din cauza abaterilor sale, au produs în el un rod al dreptății.

În Geneza 47.8 citim despre întâlnirea sa cu faraon. Acesta i-a pus întrebarea: „Câte sunt zilele anilor vieții tale?“ Și Iacov a zis lui faraon: „Zilele anilor pribegiei mele sunt o sută treizeci de ani. Zilele anilor vieții mele au fost puține și rele și nu ajung la zilele anilor vieții părinților mei în zilele pribegiei lor.“ Domnitorul puternic al acelor zile a recunoscut că Iacov îi era superior: i-a cerut să-l binecuvânteze. „Bunătatea Ta m-a făcut mare“ (Psalm 18.35). În viața lui Iacov vedem confirmându-se adevărul acestor cuvinte ale lui David.

Iacov a trăit încă treisprezece ani în Egipt. Când a simțit că i se apropie sfârșitul, i-a binecuvântat pe fiii săi. Mai întâi a venit Iosif cu cei doi fii ai săi, Efraim și Manase. Iosif a primit o binecuvântare dublă, pentru că cei doi fii ai săi au fost socotiți ca fii ai lui Iacov devenind astfel două seminții.

Dreptul de întâi născut era în acea vreme de o mare însemnătate. Esau nu a pus nicio valoare pe el și l-a vândut pentru o mâncare de linte. El a pierdut binecuvântarea pe care a primit-o Iacov. Ruben a pierdut această binecuvântare din cauza vieții sale păcătoase, de care tatăl său, pe patul de moarte, a trebuit să-i aducă aminte (a se vedea 1 Cronici 5.1). Faptul că l-a pus pe Efraim, cel mai tânăr, înaintea lui Manase, cel mai în vârstă, nu era după bunul său plac, ci era o faptă a credinței, după cum citim în Evrei 11.21.

Prin această credință, Iacov a putut să prezică și viitorul celor douăsprezece seminții. Credința lui Iacov în promisiunile lui Dumnezeu pentru viitorul poporului său arată și ultima sa dorință: el dorea să fie îngropat lângă părinții săi în țara promisă.

În istoria lui Iacov avem în fața noastră o viață bogată în evenimente, care a început cu înșelătorie, a fost caracterizată de cădere și ridicare, păcătuire și recunoaștere. Dar la sfârșitul vieții, credința sa a strălucit în mod minunat. El stă în fața noastră în caracterul unui preot și profet, când și-a strâns picioarele în pat și și-a dat duhul (Geneza 49.33). A avut parte de o înmormântare princiară. „Ferice de acela care-L are pe Dumnezeul lui Iacov ca ajutor al lui, a cărui speranță este în Domnul Dumnezeul său“ (Psalm 146.5).